

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ ПАЛАТАИ САВДОИ САНОАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

(Қонунӣ ҶТ аз 29.12.2010 № 655)

Ҳамин Қонун асосҳои умумии ҳуқуқи, иқтисоди ва иҷтимоии фаъолияти Палатаи савдои саноати Ҷумҳурии Тоҷикистонро муайян мекунад, усулҳои муносибати мутақобилаи онро бо давлат муқаррар менамояд.

Моддаи 1. Мафҳуми Палатаи савдои саноати Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Палатаи савдои саноати Ҷумҳурии Тоҷикистон (Палата) ташкилоти ғайридавлати ва ғайритиҷорати мебошад ва корхонаҳо ва соҳибкорони Ҷумҳурии Тоҷикистонро муттаҳид месозад.

Палатаи савдои саноати ҳамчун ташкилоти ғайридавлати ва ғайритиҷорати фаъолияти хоҷагидорӣ худро танҳо вобаста ба иҷрои вазифаҳои оинномавии худ анҷом медиҳад ва ғайрибадастомадаро дар байни аъзои худ тақсим намекунад.

Палатаи савдои саноати шахси ҳуқуқи мебошад.

Моддаи 2. Қонунгузори дар бораи Палатаи савдои саноати

Қонунгузори дар бораи Палатаи савдои саноати аз ҳамин Қонун, дигар қонунҳо ва асноди ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат аст.

Амали ин Қонун ба аъзои Палатаи савдои саноати ҳангоми анҷом додани фаъолияти, ки бо узвият дар Палатаи савдои саноати вобаста намебошад, татбиқ намегардад.

Номи "Палатаи савдои саноати" ва ибораҳои, ки дар асоси он сохта шудаанд, танҳо дар номи ташкилотҳои истифода шуда метавонанд, ки аз тарафи Палата мутақобилӣ муқаррароти ҳамин Қонун таъсис дода шудаанд.

Дигар ташкилотҳо ҳақ надоранд, ки дар номҳои худ ибораҳои "палатаи савдои саноати", "палатаи савдо", "палатаи саноат"-ро истифода намоянд ва онҳо набояд бо номҳои, ки ин калимаҳо дар ҳамин гуна ибораҳо дарбар мегиранд, ба қайди давлати гирифта шаванд.

Моддаи 3. Мақсадҳо ва вазифаҳои асосии Палатаи савдои саноати

1. Палатаи савдои саноати фаъолияти худро бо мақсади мусоидат ба рушди иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамгироии он ба низоми хоҷагидорӣ ҷаҳони, ташаккули зербинои муносибати муносибатҳои бозаргони, ба вучуд овардани шароити мусоид барои фаъолияти иқтисодии хориҷи, танзими муносиботи соҳибкорон бо шарикони иҷтимоии онҳо, тараққиӣ ҳамаҷонибаи соҳибкори, робитаҳои тиҷоратию иқтисоди ва илмию техникаи соҳибкорони Тоҷикистон бо соҳибкорони кишварҳои хориҷи анҷом медиҳад.

Палатаи савдои саноати вазифаҳои асосии зеринро иҷро мекунад:

- ба корхонаҳо, соҳибкорон ва иттиҳодияҳои онҳо кӯмак мерасонад, онҳоро намояндагии мекунад ва манфиатҳои онҳоро оид ба масъалаҳои, ки ба анҷом додани фаъолияти хоҷагидори, аз ҷумла дар хориҷа вобастаанд, ҳимоя менамояд;

- дар асоси шартномаи ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои асоси ҳуқуқи ва шахрвандони Тоҷикистонро дар соҳаи тиҷорати байналхалқӣ, моликияти саноати ва зеҳни амали мегардонад;

- ба рушди ҳамаи навъҳои фаъолияти соҳибкори, бо дарназардошти манфиатҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соҳаҳои хоҷагии халқ ва корхонаҳо мусоидат мерасонад;

- муносибати мутақобиларо дар байни субъектҳои фаъолияти соҳибкори, ҳамкори мутақобилаи онҳоро бо давлат дар симои мақомоти он, ҳамчунин шарикони иҷтимоии ташкил мекунад;

- вазифаҳои намояндагии аъзои Палатаро дар ташкилотҳои байналхалқии тиҷорати, молияви ва дигар созмонҳои иқтисоди анҷом медиҳад;

- ба инкишофи низоми таҳсилот ва тарбияи кадрҳо барои фаъолияти соҳибкори дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат мерасонад, дар таҳия ва татбиқи барномаҳои байнидавлати дар ин соҳа ширкат менамояд;

- ба соҳибкорон, иттиҳодияҳо, иттифокҳо, ассотсиатсияҳои онҳо хизматҳои иттилооти мерасонад, ба ташкили зербинои хизматрасонии иттилоотии соҳибкори мусоидат мекунад;

- ба рушди содироти молу маҳсулот ва хизматрасониҳои ватани аз ҷумҳури мусоидат мекунад, ба корхонаҳо ва соҳибкорони Тоҷикистон дар гузаронидани амалиёт дар бозори беруни ва аз худ кардани шаклҳои нави ҳамкориҳои тиҷоратӣ иқтисодӣ ва илмӣ техника кўмаки амали мерасонад;

- ҳайатҳои хориҷӣ, намоёндагонӣ доираҳои соҳибкорон ва миссияҳо қабул мекунад, ба ҷустуҷӯи шарикон ва барқарор намудани робитаҳои кори мусоидат мерасонад, ҳамчунин барои соҳибкорони Тоҷикистон, ки ба дигар кишварҳо мераванд, чунин вазифаҳо иҷро мекунад;

- оид ба масъалаҳои фаъолияти соҳибкори ва фаъолияти иқтисодии хориҷӣ хизматҳои иттилоотӣ машварати мерасонад;

- дар байни соҳибкорони Тоҷикистон ва шарикони хориҷӣ вазифаҳои миёнаравиро анҷом медиҳад;

- бо палатаҳои савдо ва дигар ташкилотҳои ҳаммонанд дар хориҷа робитаҳо барқарор мекунад ва онҳоро инкишоф медиҳад, бо палатаҳо ва ташкилотҳои мазкур созишномаҳо менамояд, миссияҳо ва ҳайатҳои иқтисодӣ ва тиҷорати ташкил мекунад;

- бо супориши ашхоси ҳуқуқӣ ва воқеии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва давлатҳои хориҷӣ оид ба сифат, назорати миқдор ва пуррагии молу маҳсулот экспертизаҳо мегузаронад;

- таҳсил ва коромӯзии мутахассисонро барои фаъолияти соҳибкори ва дигар навъҳои таҳсилро, аз ҷумла дар хориҷа ташкил мекунад;

- доир ба тарҷума, аз ҷумла тарҷумаи шифоҳии асноди техника, маводи маълумотию рекламаӣ ва дигар мавод хизмат мерасонад;

- фаъолияти рекламаӣ, ки барои иҷрои вазифаҳои палатаи савдои саноати ва қонеъ гардонидани эҳтиёҷоти аъзои он зарур аст, анҷом медиҳад, лоиҳаҳо тартиб медиҳад ва низомии намоишро барои соҳибкорони Тоҷикистон ва давлатҳои хориҷӣ таъин мекунад, аломатҳои молу маҳсулот, нишонаҳои фирма, намунаҳои саноати ва дигар тарҳҳои ороиширо таҳия менамояд;

- дар ҳудуди ваколатҳои дошташ дар мавриди роҳ надодан ба рақобати ғайрисолим ва шарикӣ ғайри қобили кори ва пешгирии онҳо тадбирҳо меандешад;

- дар танзими баҳсҳое, ки дар байни корхонаҳо, соҳибкорон ба вучуд меоянд, кўмак мерасонад.

Палата ҳамчунин мутобиқи қонунҳо ва асноди қонунии Ҷумҳурии Тоҷикистон дигар вазифаҳо низ анҷом медиҳад.

Моддаи 4. Принципҳои фаъолияти Палатаи савдои саноати

Палатаи савдои саноати фаъолияти худро дар асоси принципҳои ихтиёри, баробарии аъзои он ва худидоракуни ба роҳ мемонад.

Моддаи 5. Муносиботи мутақобилаи Палатаи савдои саноати бо мақомоти давлати

Палатаи савдои саноати дар қараёни иҷрои ўҳдадорихои худ бо мақомоти давлати ҳамкори мекунад.

Давлат назоратро аз болои фаъолияти Палатаи савдои саноати дар асоси ҳамин Қонун ва дигар асноди қонунии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ мемонад.

Дахлати мақомоти давлати ба фаъолияти Палата, ба истиснои ҳолатҳое, ки бо қонунгузори пешбини шудаанд, мумкин нест.

Моддаи 6. Таъсиси Палатаи савдои саноати

Палатаи савдои саноати бо ташаббуси на камтар аз панҷ муассис таъсис дода мешавад. Муассисони Палатаи савдои саноати анҷумани (конференсия) муассис ё маҷлиси умумиро даъват мекунанд, ки дар он Оиннома қабул карда ва мақомоти роҳбарикунандаи Палата таъсис дода мешаванд.

Моддаи 7. Узвият дар Палатаи савдои саноати

Ашхоси ҳуқуқӣ ва воқеии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иттиҳодияҳои онҳо аъзои Палатаи савдои саноати буда метавонанд.

Узвият дар Палатаи савдои саноати ҳуқуқ медиҳад, ки аъзои он:

дар қабули қарорҳо дар анҷуманҳо, дар кори дигар мақомоти Палата, ҳамчунин дар таъсиси мақомоти мазкур мутобиқи муқаррароти дар асноди муассис зикршуда ширкат намоянд;

аз имтиёзот ва ҳуқуқе, ки дар асноди муассиси Палатаи савдои саноати пешбини шудаанд, истифода баранд.

Моддаи 8. Оинномаи Палатаи савдои саноати

Оинномаи Палатаи савдои саноати бояд нуқоти зеринро пешбини намояд:

- а) ном, мақсадҳо ва вазифаҳои Палата;
- б) шароит ва тартиби қабул ба узвияти Палата ва хориҷ шудан аз он;
- в) ҳуқуқ ва ўҳдадориҳои аъзои Палата;
- г) салоҳият ва тартиби таъсиси мақомоти роҳбарикунандаи Палата, мўҳлатҳои ваколатҳои мақомоти роҳбарикунанда ва тартиби аз тарафи онҳо қабул шудани қарорҳо;
- д) манбаъҳои бавучудоии маблағҳо ва дигар амволи Палата ва тартиби истифодаи онҳо;
- е) сохтори Палата;
- ж) тартиби ворид намудани тағйироту иловаҳо ба Оинномаи Палата;
- з) тартиби қатъи фаъолияти Палата;

Дар Оиннома ҳамчунин муқаррароти дигар низ, ки ба фаъолияти Палатаи савдои саноати мансубанд, пешбини шуда метавонанд.

Оинномаи Палатаи савдои саноати набояд бо қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат дошта бошад.

Моддаи 9. Бақайдгирии давлатии Палатаи савдои саноати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Бақайдгирии давлатии Палатаи савдои саноати Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ" амалӣ карда мешавад (*Қонуни ҶТ аз 29.12.2010 № 655*).

Моддаи 10. Ҳуқуқи Палатаи савдои саноати

Палатаи савдои саноати дорои тамоми ҳуқуқе, ки барои иҷрои мақсадҳо ва вазифаҳои он заруранд ва бо ҳамин Қонун ва Оинномаи он муайян карда шудаанд, мебошад. Палатаи савдои саноати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳақ дорад, ки:

- 1) дар таҳияи лоиҳаҳои қонунҳо ва дигар асноди меъёри дар соҳаи иқтисод, амали намудани робитаҳои иқтисодии хориҷи, ҳамчунин доир ба масъалаҳое, ки ба манфиатҳои субъектҳои фаъолияти соҳибкори дахл доранд, ширкат намояд;
- 2) манфиатҳои қонунии аъзои худро дар мақомоти давлати ва дигар мақомот намояндаги ва ҳимоя намояд;
- 3) бо тартиби муқаррарнамудаи қонун ба корхонаҳо ва соҳибкорони ватани ва хориҷи дар патентонии ихтироот, колбадҳои муфид, намунаҳои саноати, бақайдгирии аломатҳои молу маҳсулот, нишонаҳои хизматрасони ва номгӯи чойҳои асли баромади молу маҳсулот кўмак расонад;
- 4) ҳам дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳам дар хориҷа муомилот аз ҷумла муомилоти тижоратии хориҷи, кредити, вексели, амалиёт бо саҳмияҳо ва дигар қоғазҳои арзишнок ва дигар амалиётро бо ашхоси ҳуқуқи ва воқеи анҷом диҳад;
- 5) ҳам дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳам дар хориҷа амволи манқул ва ғайриманқулро созад, харидори намояд, бегона кунад, ба иҷора гирад ва ба иҷора диҳад;
- 6) ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар масъалаи дар ҷумҳури кушодани намояндагиҳои палатаҳои савдо, ассотсиатсияҳо ва иттифоқҳои соҳибкорон, ҳамчунин фирмаҳо ва ташкилотҳои хориҷие, ки ба ҳамкори бо онҳо Палата ва аъзои он манфиатдоранд, бо дарназардошти мушаххассоти фаъолияти онҳо, пешниҳодҳо манзур намояд;
- 7) бо супориши корхонаҳо ва соҳибкорони ватани ва хориҷи экспертиза, назорати сифат, миқдор ва пуррагии молу маҳсулоти содироти ва воридоти, аз ҷумла ашёи хом ва таҷҳизотро гузаронад;
- 8) сифатномаҳои асли баромади молу маҳсулот, ҳамчунин дигар асноди марбут ба анҷом додани фаъолияти иқтисодии хориҷиро тасдиқ намояд;
- 9) феҳристи ғайридавлатии корхонаҳо ва соҳибкоронро, ки вазъи молияви ва иқтисодии онҳо дар бораи эътимоднокии онҳо ҳамчун шарикон дар фаъолияти соҳибкори дар ҷумҳури ва хориҷа шаҳодат медиҳад, пеш барад;
- 10) намоишҳои байналхалқӣ ташкил намояд, ҳамчунин омода ва доир намудани намоишҳои молу маҳсулоти ватаниро дар хориҷа таъмин созад;

11) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хориҷа корхонаю муассисаҳо ташкил намояд, таҷдиди ташкил диҳад ва барҳам диҳад, ҳамчунин дар ташкили корхонаҳои мушгарақ, утоқҳои тиҷорат ва дигар сохторҳо ширкат намояд;

12) филиалҳо ва намояндагҳои худро, аз ҷумла дар хориҷа кушояд;

13) барои таъмини фаъолияти соҳибкори рузномаҳо, маҷаллаҳо ва дигар маводи нашаротиرو интишор диҳад;

14) усулҳои пешбурди фаъолияти худро мустақилона муайян намояд, сохтор, ҷадвали штати, теъдоди кормандон, шакл ва андозаҳои музди меҳнат ва ҳавасмандгардонии моддии меҳнати онҳоро муқаррар созад;

15) дигар ваколатҳоро, ки бо қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат надошта бошанд, амали намояд.

Асноди ҳуқуқие, ки аз тарафи Палатаи савдои саноати дар ҳудуди салоҳияти он дода шудаанд, дар тамоми қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон эътибор доранд.

Ҳуқуқҳои Палатаи савдои саноати дар Оинномаи он инъикос ва бо тартиби пешбиниамудаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амали карда мешаванд.

Моддаи 11. Моликияти Палатаи савдои саноати

Палатаи савдои саноати метавонад дар моликияти худ биноҳо, иншоот, таҷҳизот, саҳмияҳо, дигар қоғазҳои арзишнок ва амволи дигари алоҳидае, ки барои иҷрои вазифаҳои оинномави заруранд, дошта бошад.

Корхонаҳое, ки аз тарафи Палатаи савдои саноати таъсис дода шудаанд, амволи мавҷудаи худро дар доираи ваколатҳои ба онҳо аз тарафи Палата додашуда мутобики мақсадҳо ва вазифаҳое, ки бо оинномаҳои онҳо, ҳамчунин шартномаҳои дар байни Палатаи савдои саноати бо корхонаҳои мазкур басташуда пешбини гардидаанд, истифода мебаранд ва ихтиёрдори мекунанд.

Манбаи маблағҳои Палатаи савдои саноати ҳиссаҳои дохилшави ва ҳаққи узвият, даромадҳо аз фаъолияти худ ва фаъолияти хоҷагидорӣ корхонаҳои таъсисдодаи он ва дигар маблағҳои воридшуда мебошанд.

Маблағҳои Палатаи савдои саноати барои таъмини фаъолияти он ва таъсиси фондҳои он истифода бурда мешаванд.

Ҳангоми аз Палатаи савдои саноати хориҷ шудани аъзои он ҳаққулузвиятҳои пардохтшуда баргардонида намешаванд ва даъво ба ҳиссаи амволи Палатаи савдои саноати қабул карда намешавад.

Ҳуқуқи моликияти Палатаи савдои саноати бо қонун муҳофизат карда мешавад.

Моддаи 12. Масъулияти Палатаи савдои саноати

Палатаи савдои саноати барои ўҳдадорӣҳои худ бо амволе, ки ба он тааллуқ дорад, масъул аст.

Палатаи савдои саноати барои ўҳдадорӣҳои аъзои худ масъулият надорад ва аъзои он низ барои ўҳдадорӣҳои Палатаи савдои саноати масъул намебошанд.

Палатаи савдои саноати барои ўҳдадорӣҳои корхонаҳои таъсисдодаи худ масъулият надорад ва корхонаҳои мазкур низ барои ўҳдадорӣҳои Палатаи савдои саноати масъул намебошанд.

Моддаи 13. Робитаҳои байналхалқии Палатаи савдои саноати ва ширкат дар ташкилотҳои байналхалқӣ

Палатаи савдои саноати мутобики қонунҳои амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Оинномаи худ метавонад робитаҳои мустақими байналхалқӣ дошта бошад ва созишномаҳои дахлдор бандад.

Палатаи савдои саноати Ҷумҳурии Тоҷикистон манфиатҳои аъзои худро дар Палатаи байналхалқии савдо, Ассотсиатсияи байналхалқӣ оид ба ҳифзи моликияти саноати, Бюрои байналхалқии намоишҳо, Ташкилоти байналхалқии меҳнат, ҳамчунин дигар ташкилотҳои байналхалқӣ дар масъалаи марбут ба фаъолияти соҳибкори намояндаги мекунад.

Барои иҷрои вазифаҳои худ Палата филиалҳо ва намояндагҳои худро дар хориҷа таъсис медиҳад, ҳамчунин ҳақ дорад, ки яқоя бо кишварҳои хориҷи палатаҳои тиҷорати ва тиҷоратию саноати муштарак таъсис диҳад.

Моддаи 14. Шартномаҳои байналхалқӣ

Агар дар шартномаҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон қоидаҳои муқаррар шуда бошанд, ки аз қоидаҳои ҳамин Қонун фарқ дошта бошанд, он гоҳ қоидаҳои шартномаи байналхалқӣ мавриди истифода қарор мегиранд.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э.Раҳмонов

ш. Душанбе

22 май соли 1998 № 603